

ስምንተኛው ከሰባቱ ነው - ቁጥር አንድ

የሚለር ሁለቱ ሮማዎች

Jeff Pippenger

2023-09-13

ዊልያም ሚለር የትንቢታዊ መልእክቱን የመሠረተው በሁለት አጥፊ ኃይሎች መዋቅር ላይ ነበር፤ እነዚህንም በትክክል አረማዊቷ ሮምና ጳጳሳዊቷ ሮም መሆናቸውን ለይቶ ገልጦአል።

«ዊልያም ሚለር የትርጓሜ መርሁን በሥራ ላይ ሲያውል፣ በተለያዩ የራጅ ዓመታት ውስጥ በእግዚአብሔር ሕዝብና በጠላቶቻቸው መካከል የሚደጋገም የግጭት ጭብጥ አስተዋለ። በዘመናት ሁሉ ውስጥ የእግዚአብሔርን ሕዝብ ያሳድዱ የነበሩትን ኃይሎች በመተንተን፣ አረማዊነትን (የመጀመሪያው ርኩሶት) በቤተ ክርስቲያን ውጭ ያለውን የማሳደድ ኃይል የሚያመለክት፣ እና ጽጵስናን (ሁለተኛው ርኩሶት) በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያለውን የማሳደድ ሥልጣን የሚወክል አድርጎ የሚገለጽ የሁለቱ ርኩሶቶች ጽንሰ-ሐሳብ አዳበረ። አብዛኞቹን ተከታታይ ትንቢታዊ ትርጓሜዎችን የሚለይ ጭብጥ ይህ የሁለቱ ርኩሶቶች አርእስት ሐሳብ ነበር።» P. Gerard Damsteegt, Foundations of the Seventh-day Adventist Message and Mission, 22.

የአድቬንቲዝም ሥነ-መለኮት ምሁራን የሚለር የትንቢታዊ ተግባራዊነት ማዕቀፍ ሁለቱ አጥፊ ኃይላት ማለትም አረማዊነትና ጳጳሳዊነት እንደነበሩ እውነታውን ያመናሉ፤ ምንም እንኳ ይህን እንደ ሚለራዊ ታሪክ ትንታኔ ብቻ እንጂ እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር የሰጠው እውነት እንደሆነ ባያዩትም።

“እግዚአብሔር መልአኩን ላከ፤ መጽሐፍ ቅዱስን ያልአመነ የአንድ ገበሬ ልብ ላይ እንዲሠራ፣ ትንቢቶችንም እንዲመረምር እንዲመራው። የእግዚአብሔር መልእክት ያን የተመረጠውን ሰው ደጋግመው ጎበኙት፤ አእምሮውን ለመምራትና ለእግዚአብሔር ሕዝብ ሁልጊዜ ጨለማ ሆነው የነበሩትን ትንቢቶች ለማስተዋል እንዲከፈቱለት። የእውነት ሰንሰለቱ መጀመሪያ ተሰጠው፣ ከዚያም አገናኝ በአገናኝ እንዲፈልግ ተመራ፤ እስከ መጨረሻም በእግዚአብሔር ቃል ላይ በመደነቅና በአድናቆት እስኪመለከት ድረስ። በዚያ ፍጹም የሆነ የእውነት ሰንሰለት አየ። መነሣት የሌለው መነሳሳት የሌለበት እንደሆነ ቁጥሮች የነበረው ያ ቃል አሁን በውበቱና በክብሩ በፊቱ ተከፈተ። አንዱ የመጽሐፍ ክፍል ሌላውን እንደሚያብራራ አየ፤ አንድ ክፍልም ለማስተዋሉ ዝግ ሲሆን፣ በሌላ የቃሉ ክፍል የሚያብራራውን ያገኝ ነበር። ቅዱሱን የእግዚአብሔር ቃል በደስታና በእጅግ ጥልቅ ክብርና ፍርሃት ቈጠረው።” Early Writings, 230.

“መልአኩ” ማለት ገብርኤል መሆኑ በሲስተር ዋይት በቀጥታ ተገልጿል።

“እኔ በእግዚአብሔር ፊት የምቆም ገብርኤል ነኝ” የሚሉት የመልአኩ ቃላት፣ እርሱ በሰማያዊ አደባባዮች ውስጥ ከፍ ያለ ክብር ያለውን ስፍራ እንደሚይዝ ያሳያሉ። መልእክት ይዞ ወደ ዳንኤል በመጣ ጊዜ፣ “በእነዚህ ነገሮች ከእኔ ጋር የሚቆም አንድ ስንኳ የለም፤ ነገር ግን አለቃችሁ ሚካኤል [ክርስቶስ] ብቻ ነው” አለ። ዳንኤል 10፡21። ስለ ገብርኤል መድኃኒቱ በራጅ እንዲህ ይናገራል፤ “በመልአኩም ልኮ ለባሪያው ለዮሐንስ አመለከተው።” ራጅ 1፡1። መልአኩም ለዮሐንስ፣ “እኔ ከአንተና ከወንድሞችህ ነቢያት ጋር አብሮ ባሪያ ነኝ” ብሎ አወጀለት። ራጅ 22፡9፤ R.V. እጅግ የሚያስደንቅ ሐሳብ ነው—ከእግዚአብሔር ልጅ በመቀጠል በክብር የሚቀጥለው መልአክ እግዚአብሔርን ዓላማዎች ለኃጢአተኛ ሰዎች እንዲገልጥ የተመረጠው መሆኑ ነው።” የዘመናት ምኞት፣ 99።

“ከእግዚአብሔር ልጅ በቀጥታ በክብር የሚከተለው መልአክ የእግዚአብሔርን አላማዎች ለዊልያም ሚሊር አእምሮ ለመክፈት የተመረጠው እርሱ መሆኑ—ድንቅ ሐሳብ ነው።” የተባለው። የትንቢቶችን “ለእግዚአብሔር ሕዝብ ሁልጊዜ ጨለማ ሆነው የኖሩትን” እንዲረዳ ያመሩት ገብርኤል ብቻ ሳይሆን፤ በብዙ ቁጥር የተጠቀሱ መላእክትም ነበሩ። ገብርኤልና ሌሎች መላእክት ሚሊርን በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በተከታታይ ከኦሪት ዘፍጥረት ጀምሮ መሩት። ስለዚህም ወደ ዳንኤል ምዕራፍ ስምንት ቁጥር አሥራ አራት ያሉት ሁለት ሺህ ሦስት መቶ ቀኖች ከመመራቱ በፊት፤ በመጽሐፍ ቅዱስ ያለው ረጅሙ የዘመን ትንቢት፤ ይኸውም የዘሌዋውያን ሃያ ስድስት “ሰባት ዘመናት” (ሁለት ሺህ አምስት መቶ ሃያ ዓመታት) ወደሆነው ተመራ።

ከዚያም ራሴን ለጸሎትና ለቃሉ ንባብ አሳልፌ ሰጠሁ። ሁሉንም ቀድሞ የያዝሁትን አስተሳሰብ ወደ ጎን ለመተው፤ መጽሐፍ ቅዱስን ከመጽሐፍ ቅዱስ ጋር በጥልቅ ለማነጻጸር፤ እና ጥናቱንም በተስተካከለና በዘዴ በተመራ መንገድ ለመከታተል ወሰንሁ። ከዘፍጥረት ጀመርሁ፤ ከቁጥር ወደ ቁጥርም አነበብሁ፤ የተለያዩ ክፍሎች ትርጉም ምስጢራዊነትን ወይም ተቃርኖን በተመለከተ ከማንኛውም ጭንቀት ነጻ እስኪያደርገኝ ድረስ እንዲገለጥልኝ ከሚፈቅደው በላይ ፈጥኜ አልሄድሁም። ማንኛውንም ግልጽ ያልሆነ ነገር ባገኘሁ ጊዜ፤ ልምዴ ከተዛማጅ ምንባቦች ሁሉ ጋር ማነጻጸር ነበር፤ እናም በCRUDEN እርዳታ በማንኛውም ግልጽ ያልሆነ ክፍል ውስጥ የተገኙት ዋና ዋና ቃላት የታዩባቸውን የመጽሐፍ ቅዱስ ጽሑፎች ሁሉ መረመርሁ። ከዚያም እያንዳንዱ ቃል በጽሑፉ ርእሰ ጉዳይ ላይ የሚገባውን ትክክለኛ ክብደት እንዲያገኝ በማድረግ፤ ስለ እርሱ ያለኝ እይታ ከመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ካሉት ተዛማጅ ምንባቦች ሁሉ ጋር የሚስማማ ከሆነ፤ ችግር መሆኑ ይቀር ነበር። በዚህ መንገድ መጽሐፍ ቅዱስን በመጀመሪያው ሙሉ ንባቤ ውስጥ ለሁለት ዓመት ያህል አጠናቀኩት፤ እናም እርሱ ራሱን የሚተረጎም መሆኑን ሙሉ በሙሉ አመንሁ። መጽሐፍ ቅዱስን ከታሪክ ጋር በማነጻጸር እስከ ተፈጻሚነት መጠን ድረስ ትንቢቶች ሁሉ በቃል በቃል እንደተፈጸሙ፤ እንዲሁም በመጽሐፍ ቅዱስ ያሉት የተለያዩ ምሳሌያዊ ቅርጾች፤ ዘይቤዎች፤ ምሳሌዎች፤ ንጽጽሮች፤ ወዘተ ወይም በአቅራቢያ ያለው አውድ ውስጥ እንደተብራሩ፤ ወይም የተገለጹባቸው ቃላት በሌሎች የቃሉ ክፍሎች ውስጥ እንደተተረጎሙ አገኘሁ፤ እና እንዲህ በተብራሩ ጊዜ ከዚያ ማብራሪያ ጋር በሚስማማ ሁኔታ በቀጥታ መረዳት እንዳለባቸው ተገነዘብሁ። ስለዚህም መጽሐፍ ቅዱስ የተገለጡ እውነቶች ሥርዓት መሆኑን፤ እነዚህም በእጅጉ ግልጽና ቀላል በሆነ መንገድ ስለተሰጡ፤ “በመንገዱ የሚሄድ ሰው፤ ሞኝ ቢሆንም እንኳ በእርሱ አይስትም” ብዬ ተረካሁ። ...

«ከቅዱሳት መጻሕፍት የበለጠ ጥልቅ ጥናት ካደረግሁ በኋላ፤ የአሕዛብ ልዕልና ያሉት ሰባቱ ዘመናት አይሁድ በምናሴ ምርኮ ጊዜ ራሳቸውን የቻሉ ነጻ ሕዝብ መሆናቸውን በተወሰነ ጊዜ ጀምረው መቆጠር እንዳለባቸው ወደ ውሳኔ ደረስሁ፤ ይህንም ነገር ከሁሉ የተሻሉ የዘመን ቆጣሪዎች ወደ ክርስቶስ ልደት በፊት 677 ዓ.ዓ. ላይ ያደርጉታል፤ 2300 ቀናትም ከሰባው ሳምንታት ጋር እንደሚጀምሩ፤ እነዚህንም ከሁሉ የተሻሉ የዘመን ቆጣሪዎች ወደ ክርስቶስ ልደት በፊት 457 ዓ.ዓ. ያመለክታሉ፤ እንዲሁም 1335 ቀናት፤ በየዕለቱ የሚቀርበው መሥዋዕት ከተወገደ በኋላና የሚያጠፋው ርኩሶት ከተቋቋመ ጊዜ ጀምሮ የሚቆጠሩት፤ ዳንኤል ምዕራፍ ሰባት ቁጥር አሥራ አንድ፤ ከአረማዊ ርኩሶቶች መወገድ በኋላ ከጳጳሳዊ ልዕልና መቋቋም ጀምሮ ሊቆጠሩ እንደሚገባቸው አመንሁ፤ ይህም እኔ ልጠቀምባቸው የቻልሁት ከሁሉ የተሻሉ የታሪክ ጸሐፍት መሠረት በግምት ከክርስቶስ ልደት በኋላ 508 ዓ.ም. አካባቢ ሊደረግ ይገባዋል። እነዚህን ሁሉ ትንቢታዊ ዘመናት፤ ሊቆጠሩ እንደሚገባቸው በግልጽ ከሚታዩት ክስተቶች ከሁሉ የተሻሉ የዘመን ቆጣሪዎች በሰጡት የተለያዩ ቀኖች ጀምሮ በማስላት፤ ሁሉም በአንድነት በክርስቶስ ልደት በኋላ 1843 ዓ.ም. አካባቢ ይደርሱ ነበር። ስለዚህም በ1818 ዓ.ም.፤ የሁለት ዓመት የቅዱሳት መጻሕፍት ጥናቴን በፈጸምሁ ጊዜ፤ ከዚያ ጊዜ ጀምሮ በሃያ አምስት ዓመታት ያህል ውስጥ የአሁኑ ሁኔታችን ጉዳዮች ሁሉ ወደ ፍጻሜ እንደሚደርሱ ወደ ክቡርና ወሳኝ ድምዳሜ ተመራሁ...» William Miller’s Apology and Defense, 6, 12.

የመጀመሪያ መጠቀም መርህ መጀመሪያ የተጠቀሰው ነገር ከሁሉ የበለጠ አስፈላጊ መሆኑን ያቋቁማል፤ እናም በራሷ መጽሐፍ ምዕራፍ አንድ ቁጥር አንድ መጀመሪያ የተጠቀሰው ነገር፣ አብ ለኢየሱስ መልእክት በሚሰጥበት ጊዜ የሚጠቀምበት የመግባቢያ ሂደት ነው፤ እርሱም በተራው ለመልእክቱ ይሰጠዋል፤ ያም ከዚያ ለአንድ ነቢይ ይሰጠዋል፤ እርሱም ጽፎ ለቤተ ክርስቲያናት ይልከዋል። አድሼንቲዝም የዊልያም ሚሊርን ሥራና ግኝቶች በተቃወመ ጊዜ፣ መሠረቶቻቸውን ብቻ አልተቀበሉም፤ ነገር ግን ሚሊርን ወደ ግንዛቤዎቹ ያመራውን የመግባቢያ ሂደት ራሱን ደግሞ አልተቀበሉም፤ እንዲሁም የምሕረት ዘመን ከመዘጋቱ ጥቂት በፊት የሚከፈተውን የኢየሱስ ክርስቶስ ራሷ ሰዎች እንዲያስተውሉ የሚያስችላቸውን ብቸኛ መንገድ የሆነውንም ሂደት አልተቀበሉም።

ሚሊር በዘሌዋውያን የተጠቀሱት ሰባቱ ዘመናት በ677 ዓ.ዓ. እንደ ተጀመሩ እንዲረዳ ተመራ። እስከ 1856 ድረስ ጌታ ሂራም ኤድሰንን ተጠቅሞ የሰባቱ ዘመናት መበተን በእስራኤል ሰሜናዊ አሥሩ ነገዶች ላይ ደግሞ እንደ ተፈጸመ እስኪለይ ድረስ አልነበረም። ጌታ ስለ ሰባቱ ዘመናት ያለውን ግንዛቤ ከሚሊር መሠረታዊ ግኝት ጋር በስምምነት፣ ነገር ግን ከእርሱ እጅግ በላይ በሆነ መልኩ ለማዳበር ይሞክር ነበር። ነገር ግን በ1856 ሂራም ኤድሰን ያቀረበው ብርሃን በምሥጢራዊ ሁኔታ ወደ ፍጻሜ መጣ፤ ምክንያቱም በተከታታይ ውስጥ ያለው ስምንተኛው ጽሑፍ በዚያን ጊዜ የReview and Herald አርታኢ በነበረው በጄምስ ኋይት ቃላት፣ “ይቀጥላል” ብሎ ተደረገ። “ይቀጥላል” ነበር፤ ነገር ግን ጌታ ሕዝቡን ወደ “አሮጌው መንገዶች” እና በመጨረሻም በሂራም ኤድሰን የተጻፉት ያልተጠናቀቁ ተከታታይ ጽሑፎች ድረስ እስከ መራቸው ድረስ፣ ከሴፕቴምበር 11, 2001 በኋላ ድረስ አልነበረም።

እኛ አሁን ከታላቁ ተስፋ መቁረጥ በኋላ ብዙም ሳይቆይ የተጀመረውን ዓመፅ እያነጋገርን አይደለንም፤ ነገር ግን ለመጠቆም የምንፈልገው ይህን ብቻ ነው። ሚሊር ወደ ዘሌዋውያን ሀያ ስድስት ያለው “ሰባቱ ዘመናት” ሲመራ ቢሆንም፣ ጌታ ስለዚህ ጉዳይ የነበረውን የሚሊርን መሠረታዊ ግንዛቤ በላይ በላይ የመጀመሪያውን የሰባቱ ዘመናት ግንዛቤ ለማሳደግ እንደ ዓላማው አድርጎ እንዳቆመ ግልጽ ነው። እርሱ ከዚያ ታሪክ ውስጥ በእርሱ ቀደም ሲል በጥቅምት 23፣ 1844 ክርስቶስ ወደ እጅግ ቅዱሱ ስፍራ ሲገባ የሚያሳይ ራሷ እንዲሰጥ የመረጠውን አገልጋይ ያው ሂራም ኤድሰንን መረጠ።

ስለዚህ ነው የአድሼንቲስት ሥነ-መለኮት ምሁሩን ቃላት የተጠቀምሁት፤ ይህም ለሚሊር የትንቢታዊ ተግባራዊ አተገባበሮች ሁሉ የመሠረት አወቃቀፍ በዳንኤል መጽሐፍ “ዘወትር” (አረማዊነት) ተብሎ በተወከለው እና ሁልጊዜም ከ“መተላለፍ” ወይም ከ“ርኩሰት” ጋር በተያያዘው ከሁለቱ አጥፊ ኃይላት ላይ በነበረው ግንዛቤ የተመሠረተ መሆኑን ለማመን ነው፤ እነዚህ ሁለቱም የጳጳሳዊነት አጥፊ ኃይል የተለያዩ ገጽታዎችን ይወክላሉ። ሚሊር የሮማውያንን ኃይላት የነበረው መሠረታዊ ግንዛቤ እርሱ ከሚወክለው ታሪክ ጀምሮ እጅግ ጨምሯል።

የእግዚአብሔር መላእክት፣ ገብርኤልንም ጨምሮ፣ ሚሊርን እርሱ ያወጀውን ግንዛቤ ወደሚያገኝ መሩት። እነዚያ ግንዛቤዎች እርሱ ያወጀውን ትንቢቶች፣ የተጠቀመባቸውን የመጽሐፍ ቅዱስ ትርጓሜ መርሆች እንዲሁም ትንቢቶቹን በትክክል እንዲያደራጅ ያስቻለውን ማዕቀፍ ያካትቱ ነበር። ሚሊር በዳንኤል የተነገሩት ሁለቱ አጥፊ ኃይሎች የአረማዊት ሮምና የጳጳሳዊት ሮም መሆናቸውን የሚያሳይ ማዕቀፍ ተሰጠው። ፊውቸር ፎር አሜሪካ ደግሞ የዘንዶው፣ የአውሬው እና የሐሰተኛው ነቢይ ሦስቱ አጥፊ ኃይሎች ማዕቀፍ ወደሚያገኝ ተመራ።

ከዘንዶውም አፍ፣ ከአውሬውም አፍ፣ ከሐሰተኛውም ነቢይ አፍ እንደ እንቁራሪቶች ያሉ ሦስት ርኩሳን መናፍስት ሲወጡ አየሁ። እነርሱ ተአምራትን የሚያደርጉ የአጋንንት መናፍስት ናቸውና፤ ወደ ሁሉ ዓለም ነገሥታትና ወደ ምድር ነገሥታት ይወጣሉ፤ ሁሉንም በሁሉን የሚችለው እግዚአብሔር በታላቁ ቀን ለሚሆነው ጦርነት ለመሰብሰብ። ራሷ 16፡13፣ 14።

የ“Future for America” ማዕቀፍ በሚለር ሥራ ላይ የተመሠረተ ነው፤ ነገር ግን ሥራው ያቆመበትን ደረጃ በማለፍ ይቀጥላል። አድቬንቲዝም ማዕቀፉን ትቶ ወደ ዓመፀኛ ፕሮቴስታንቲዝምና ወደ ሮም ሥነ-መለኮት ተመለሰ። በዳንኤል መጽሐፍ የተጀመረው ያው የትንቢት መስመር በራሷ መጽሐፍ ውስጥ ይቀጥላል።

“ራሷ የታተመ መጽሐፍ ነው፤ ነገር ግን ደግሞ የተከፈተ መጽሐፍ ነው። በዚህ ምድር ታሪክ የመጨረሻ ዘመናት ሊፈጸሙ ያሉ ድንቅ ክስተቶችን ይመዘግባል። የዚህ መጽሐፍ ትምህርቶች የተወሰኑ ናቸው፤ ምሥጢራዊና የማይገቡ አይደሉም። በውስጡ በዳንኤል እንዳለው ያው የትንቢት መስመር እንደገና ተነሥቷል። አንዳንድ ትንቢቶችን እግዚአብሔር ደግሞ ደግሞ አድርጎ ተናግሮአል፤ በዚህም ለእነርሱ ትልቅ አስፈላጊነት ሊሰጥ እንደሚገባ አሳይቷል። ጌታ ከፍተኛ ዋጋ የሌላቸውን ነገሮች አይደግምም።”

Manuscript Releases, volume 9, 8.

ሚለር የራሷ መጽሐፍ ትንቢቶችን ማስተዋል አልቻለም፤ ምክንያቱም በዳንኤል ውስጥ በጽኑ የተለየ መልኩ የታወቀው የአረማዊነትና የጳጳሳዊነት መስመር በራሷ መጽሐፍ ውስጥ ተስፋፋቶ በትንቢታዊ ታሪክ መድረክ ላይ የሚገለጥ የሚቀጥለውን አሳዳጅ ኃይል እንኳ ያካትታል።

“በአረማዊነት አማካይነት፣ ከዚያም በጳጳሳዊነት አማካይነት፣ ሰይጣን የእግዚአብሔርን ታማኝ ምስክሮች ከምድር ላይ ለማጥፋት በመሞከር ለብዙ ምዕተ ዓመታት ኃይሉን አሳየ። አረማውያንና ጳጳሳውያን በአንድነት በዚያው የዘንዶ መንፈስ ይነዱ ነበር። የተለዩት ብቻ በዚህ ነበር፤ ጳጳሳዊነት እግዚአብሔርን እንደሚያገለግል በማስመሰል ይበልጥ አደገኛና ጨካኝ ጠላት ሆነ። በሮማዊነት አማካይነት ሰይጣን ዓለምን ምርኮ አደረገ። ራሷን የእግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን ብላ የምትጠራው ቤተ ክርስቲያን በዚህ ስሕተት ሰልፍ ውስጥ ተጠርጋ ገባች፤ እናም ለከአንድ ሺህ ዓመት በላይ የእግዚአብሔር ሕዝብ ከዘንዶው ቍጥ በታች መከራ ተቀበለ። ጳጳሳዊነትም ኃይሉን ከተነጠቀ በኋላ ስደትን ለማድረግ ለመቀጠል አቅም አጥቶ ሲቆም፣ ዮሐንስ የዘንዶውን ድምፅ ለማስተጋባትና ያንኑ ጨካኝና ስድብ የተሞላበት ሥራ ለመቀጠል የሚወጣ አዲስ ኃይል አየ። ይህ ኃይል፣ ከቤተ ክርስቲያንና ከእግዚአብሔር ሕግ ጋር ጦርነት የሚያደርግ የመጨረሻው ኃይል፣ እንደ በግ ቀንዶች ባሉት ቀንዶች ባለው አውሬ ተመስሎ ቀረበ። ከእርሱ በፊት የነበሩት አውሬዎች ከባሕር ወጥተው ነበር፤ ይህ ግን ከምድር ወጣ፣ ይህም የተመሰለበትን ሕዝብ በሰላማዊ ሁኔታ መነሳቱን ይወክላል። ‘እንደ በግ ያሉ ሁለት ቀንዶች’ በዩናይትድ ስቴትስ መንግሥት የተገለጸውን ባህርይ በግልጽ ይወክላሉ፤ ይህም በሁለቱ መሠረታዊ መርሆቹ፣ ሪፐብሊካኒዝምና ፕሮቴስታንቲዝም ውስጥ የተገለጸ ነው። እነዚህ መርሆች የኃይላችንና የብልጽግናችን ምስጢር ናቸው። መጀመሪያ በአሜሪካ ዳርቻዎች ላይ መጣጊያ ያገኙት ሰዎች ከጳጳሳዊነት ትዕቢተኛ ጥያቄዎችና ከንጉሣዊ አገዛዝ ግፍ ነፃ ወደሆነች ሀገር እንደደረሱ ደስ አላቸው። መንግሥትንም በሰፊው የሲቪልና የሃይማኖት ነፃነት መሠረት ላይ ለመመሥረት ቈረጡ።”

“ነገር ግን የትንቢቱ ብዕር ያሳየው ጥብቅ ምስል በዚህ ሰላማዊ ትዕይንት ውስጥ ለውጥ እንዳለ ይገልጣል። እንደ በግ ያሉ ቀንዶች ያሉት አውሬ በዘንዶ ድምፅ ይናገራል፡ ‘በፊቱም የመጀመሪያውን አውሬ ሥልጣን ሁሉ ያደርጋል።’ ትንቢት እንዲህ ያውጃል፤ በምድር ላይ ለሚኖሩ የአውሬውን ምስል እንዲሠሩ እንደሚናገራቸው፣ እንዲሁም ‘ታናናሾችንና ታላላቆችን፣ ሀብታሞችንና ድሆችን፣ ነጻዎችንና ባሪያዎችን ሁሉ በቀኝ እጃቸው ወይም በግምባራቸው ምልክት እንዲቀበሉ ያደርጋል፤ እናም ምልክቱን ወይም የአውሬውን ስም ወይም የስሙን ቍጥር ያለው ካልሆነ በቀር ማንም እንዳይገዛ ወይም እንዳይሸጥ።’ እንዲሁ ፕሮቴስታንቲዝም በጳጳሳዊ ሥርዓት ፈለግ ይከተላል።” Signs of the Times, November 1, 1899.

ለሚለር፣ በራሷ አሥራ ሦስት የተጠቀሱት የባሕር አውሬና የምድር አውሬ መጀመሪያ ጣዖታዊት ሮምን፣ ከዚያም የጳጳሳዊት ሮምን ይወክሉ ነበር። ሚለር ደግሞ መሠረቱን በራሷ አሥራ ሰባት ላይ ለመተግበር ሞክሮ ነበር፤ ነገር ግን የጽጽሰናው የሞት ቍስል መፈወስ፣ የዩናይትድ ስቴትስ እና የተባበሩት መንግሥታት

በትንቢት ውስጥ ያላቸው ሚና መላእክት ከሰጡት መለኮታዊ ማዕቀፍ ውጭ ነበሩ። ለእርሱ፣ በራሕይ አሥራ ሦስት ከምድር የወጣው አውሬ ጽጵስናው ነበር።

ሚሊር ከጨለማው ዘመን ወጥተው የነበሩ ነገር ግን ፕሮቴስታንትነታቸውን በአፍ ብቻ የሚናገሩ ፕሮቴስታንቶች እጅ ያለውን የፕሮቴስታንትነት ካባ ለማውረድ የሚጠቀምበት መልእክተኛ ነበር። ዩናይትድ ስቴትስ እንደ ዘንዶ የምትናገርበት ዘመን፣ ሪፐብሊካኒዝም ወደ ዲሞክራሲ በተለወጠበት ጊዜ፣ ከሃዲ ፕሮቴስታንትነትም ከከሃዲ መንግሥት ጋር ተባብሮ የጳጳሳትነት ምስል የሆነውን የቤተ ክርስቲያንና የመንግሥት ቅንጅት ደግሞ በሚደግምበት ጊዜ በእርሱ ዘመን ገና ወደፊት የነበረ ነበር። ስለዚህ ምክንያት፣ የራሕይ መጽሐፍን መላእክት በሰጡት መለኮታዊ ማዕቀፍ ውስጥ ለማስቀመጥ ሞከረ።

እርሱ በ1798 ዓ.ም. የዳንኤል ስምንትና ዘጠኝ የኡላይ ወንዝ ራሕይ በተፈታ ጊዜ የተፈጠረውን የእውቀት መጨመር እንዲያስተውል ተመረጠ። ቀጣዩ ለአሜሪካ የዳንኤል ምዕራፍ አሥር እስከ አሥራ ሁለት ያለውን የሂዴዌል ወንዝ ራሕይ በ1989 ዓ.ም. በተፈታ ጊዜ እንድታስተውል ነበር፤ በዚያን ጊዜም፣ በዳንኤል አሥራ አንድ ቁጥር 40 እንደተገለጸው፣ የቀድሞውን ሶቪየት ኅብረት የሚወክሉ አገሮች በጳጳሳትነትና በአሜሪካ ተጠርገው ተወሰዱ።

ለFuture for America በመላእክት የተሰጠው የአቀራረብ መሠረት፣ የዘንዶውን፣ የአውሬውን እና የሐሰተኛው ነቢይን ሶስትዮሽ ኅብረት በሚመለከተው ዐውድ ውስጥ የትንቢትን መለየትና መተግበር ላይ የተመሠረተ ነበር።

ዳንኤል ከእግዚአብሔር የተቀበለው ብርሃን በተለይ ለእነዚህ የመጨረሻ ዘመናት ተሰጥቶ ነበር። በሺናር ታላላቅ ወንዞች በሆኑት በኡላይና በሂዴዌል ዳር ያየው ራእዮች አሁን በፍጻሜ ሂደት ላይ ናቸው፣ የተተነበዩትም ክስተቶች ሁሉ በቅርቡ ይፈጸማሉ። Testimonies to Ministers, 112.

ሚሊራውያን የመጀመሪያውንና የሁለተኛውን የመልአክ መልእክት አቀረቡ፣ የፍርድ መከፈቱንም አወጁ። ፊውቸር ፎር አሜሪካ የሦስተኛውን የመልአክ መልእክት እያቀረበ ነው።

እኔ ተከልሁ፣ አፖሎስም አጠጣ፤ ነገር ግን እግዚአብሔር እድገትን ሰጠ። እንግዲህ የሚተክል ምንም አይደለም፣ የሚያጠጣም ምንም አይደለም፤ ነገር ግን እድገትን የሚሰጥ እግዚአብሔር ነው። የሚተክልም የሚያጠጣም አንድ ናቸው፤ እያንዳንዱም ሰው እንደ ራሱ ድካም የራሱን ዋጋ ይቀበላል። እኛ ከእግዚአብሔር ጋር አብረን የምንሠራ ሠራተኞች ነንና፤ እናንተ የእግዚአብሔር እርሻ ናችሁ፣ የእግዚአብሔርም ሕንፃ ናችሁ። ለእኔ እንደ ተሰጠችኝ የእግዚአብሔር ጸጋ፣ እንደ ጥበበኛ ዋና ሠራተኛ፣ መሠረቱን አኖርሁ፤ ሌላም በእርሱ ላይ ይሠራል። ነገር ግን እያንዳንዱ በእርሱ ላይ እንዴት እንደሚሠራ ይጠንቀቅ። ከተቀመጠው በቀር፣ እርሱም ኢየሱስ ክርስቶስ ነው፣ ሌላ መሠረት ማንም ሊያኖር አይችልምና። 1 ቆሮንቶስ 3፡6-11።

መልእክቱን እንደ ትክክል ለማቅረብ የሦስተኛውን መልአክ መልእክት ከሁለቱ የመጀመሪያ መልአክት መልእክቶች ጋር አብረው ማቅረብ ይገባችኋል፤ ምክንያቱም ያለ አንደኛና ሁለተኛ ሦስተኛ ሊኖር እንደማይችል ተነግሮናል። የመጀመሪያውና የሁለተኛው መልእክቶች መሠረት ናቸው፣ ሦስተኛውም የራስ ድንጋይ ነው፤ ነገር ግን ሦስተኛው መልእክት መቼም ቢሆን የመጀመሪያውንና የሁለተኛውን አይክድም ወይም አይቃረንም። እንዲህ ካደረገ እውነተኛው መልእክት አይደለም።

“የመጀመሪያውና የሁለተኛው መልእክት በ1843 እና በ1844 ተሰጡ፤ እኛም አሁን በሦስተኛው መልእክት አዋጅ ሥር ነን፤ ነገር ግን ሦስቱም መልእክቶች አሁንም ሊታወጁ ይገባል። እነዚህ ለእውነት ፈላጊዎች እንደገና እንዲደገሙ አሁንም እንደ ማንኛውም ጊዜ አስፈላጊ ነው። በብዕርና በቃል አዋጁን ማሰማት አለብን፤ ቅደም ተከተላቸውንም ሆነ ወደ ሦስተኛው የመልአክ መልእክት የሚያደርሱንን

ትንቢቶች አፈጻጸም ማሳየት አለብን። የመጀመሪያውና የሁለተኛው ከሌላ ሦስተኛው ሊኖር አይችልም። እነዚህን መልእክቶች በሕትመቶችና በንግግሮች ለዓለም ልንሰጥ ይገባል፤ በትንቢታዊ ታሪክ መስመር ውስጥ የሆኑትንና ወደፊት የሚሆኑትን ነገሮች እያሳየን።” Selected Messages, book 2, 104, 105.

ስለ ሚሊራውያን ታሪክና ስለ እኛ ታሪክ እጅግ የሚያምር ምልክታ አለ። ሚሊራውያን መጀመሪያው ነበሩ፤ እኛም መጨረሻው ነን። እነርሱ የመጀመሪያውንና የሁለተኛውን የመልእክ መልእክቶች አቀረቡ እና ኖሩባቸው። እኛ ሦስተኛውን የመልእክ መልእክት እናቀርባለን። ያልተፈታ መልእክታቸው (የኡላይ ራእይ) በዳንኤል ሁለት ምዕራፎች ውስጥ ይገኛል፤ የእኛም (የሂዴቄል ራእይ) በሦስት ምዕራፎች ውስጥ ይገኛል። እነርሱ የመጀመሪያውንና የሁለተኛውን ወይታዎች ላይ፤ እናም በሁለተኛው ወይታዎች ፍጻሜ ውስጥ ኖሩ። እኛ ሦስተኛውን ወይታዎች እንለያለን፤ እናም በፍጻሜው ውስጥ እንኖራለን። የእነርሱ የትንቢት ተግባራዊ ትርጓሜ መዋቅር አረማዊት ሮም (ዘንዶው) እና ጳጳሳዊት ሮም (አውሬው) ነበር። የእኛ የትንቢት ተግባራዊ ትርጓሜ መዋቅር ግን ዘመናዊት ሮም እንደ ሶስት-እጥፍ አውሬ ነው።

በራእይ መጽሐፍ ምዕራፍ አሥራ ሰባት ውስጥ የጳጳሳዊቱ ሮም ከሰባቱ የሆነው ስምንተኛ መሆኗን ስንጀምር ማሰብ፤ በመሠረታዊው ታሪክ ወቅት ሚሊራውያን ስለ ሮም ምን እንደ ተረዱ መመልከት የሚጠቅም ነው። ሦስተኛው መልእክ ተጨማሪ ብርሃን ይኖረዋል፤ ነገር ግን ያ ብርሃን የተመሠረተውን እውነት ፈጽሞ አይቃረንም።

በዳንኤል መጽሐፍ ምዕራፍ ሁለት፣ ሰባት፣ ስምንት፣ አሥራ አንድ እና አሥራ ሁለት ውስጥ፣ ከሌሎች ኃይሎች መካከል ሮም ተለይታ ተገልጿል። እኛ ከ1798 በፊት ያሉትን የሮም ሁለት ደረጃዎች፣ ማለትም አረማዊና ጳጳሳዊ ሮምን፣ ለሚለር ትንቢታዊ አተገባበሮች መሠረት እንደሆኑ እየተመለከትን ነው። ሚሊርና አቅኚዎቹ በዳንኤል ምዕራፍ አሥራ አንድ ቁጥር አሥራ አራት ውስጥ የተጠቀሱት “የሕዝብህ ዘራፊዎች” ሮምን እንደሚወክሉ ያስረዳሉ።

በእነዚያም ዘመኖች ብዙዎች በደቡብ ንጉሥ ላይ ይነሣሉ፤ ደግሞም ከሕዝብህ ውስጥ ያሉ ኃይላኞች ራእዩን ለማጽናት ራሳቸውን ከፍ ያደርጋሉ፤ ነገር ግን ይወድቃሉ። ዳንኤል 11፡14።

በዚህ ቁጥር ውስጥ ሊታሰቡ የሚገቡ ቢያንስ ሁለት አስፈላጊ ነጥቦች አሉ። በዚህ ቁጥር ውስጥ ያለው “ራእይ” የሚለው ቃል በዳንኤል መጽሐፍ ውስጥ “ራእይ” ተብለው ከሚተረጎሙት ሁለት ዕብራይስጥ ቃላት አንዱ ነው። “ራእይ” ተብሎ ከሚተረጎሙት ዕብራይስጥ ቃላት አንዱ ቻዞን (châzôn) ነው፤ ትርጉሙም ሕልም፣ ወይም ትንቢት፣ ወይም ራእይ ማለት ነው። ቻዞን (châzôn) ትንቢታዊ ታሪክን፣ ወይም አንድ የጊዜ ዘመንን ያመለክታል፤ በዳንኤልም ውስጥ አሥር ጊዜ ተገኝቶ ሁልጊዜ “ራእይ” ተብሎ ተተርጉሟል።

ሌላው “vision” ተብሎ የሚተረጎመው የዕብራይስጥ ቃል mar-eh’ ሲሆን ትርጉሙም “appearance” ማለት ነው። mar-eh’ የሚለው ቃል አንድ ነጠላ እይታን፣ በጊዜ ውስጥ አንድ የተወሰነ ነጥብን ይገልጻል። የዕብራይስጥ ቃል mar-eh’ በዳንኤል መጽሐፍ ውስጥ አሥራ ሦስት ጊዜ ይገኛል፤ ከእነዚህም ስድስት ጊዜ “vision” ተብሎ፣ አራት ጊዜ “countenance” ተብሎ፣ ሁለት ጊዜ “appearance” ተብሎ፣ አንድ ጊዜም “well favored” ተብሎ ተተርጎሟል።

የሕዝብህ ተበዳሪዎች ሮማን ይወክላሉ፤ ስለዚህ በዳንኤል መጽሐፍ ውስጥ ትንቢታዊውን “ራእይ” የሚያቋቁመው ሮማን የሚመለከተው ትንቢታዊ ጉዳይ ነው። በዚህ ምክንያት ሮማ እንደ ትንቢታዊ ምልክት ያላትን ትርጉም መረዳት አስፈላጊ ነው።

የትንቢታዊ አመክንዮ የሚጠይቀው፣ ትንቢታዊ ታሪክን የሚወክለው “ራእይ” በራእይ መጽሐፍ ውስጥ የተነገረው ያው “ራእይ” መሆኑን ነው፤ ምክንያቱም መንፈሳዊ መገለጥ ዳንኤልና ራእይ አንድ መጽሐፍ መሆናቸውን፣ እርስ በርሳቸው እንደሚደጋገፉ፣ እርስ በርሳቸውም ወደ ፍጹምነት እንደሚያደርሱ፣ እና

በዳንኤል ውስጥ የሚገኘው ያው የትንቢት መስመር በራእይ መጽሐፍ ውስጥ እንደሚቀጥል ስለሚገልጥ ነው። እነዚህ በትንቢት መንፈስ የቀረቡት ነጥቦች በዚህ የጽሑፎች ተከታታይ ውስጥ አስቀድመው ተካትተዋል፤ ስለዚህ እንደገና አላካትታቸውም። ከእነዚህ ዋይት ዘንድ አስቀድመን ያካተትነውን ሌላ ነጥብ ግን እጩምራለሁ። ያ ነጥብ የመጽሐፍ ቅዱስ መጻሕፍት ሁሉ በራእይ መጽሐፍ ውስጥ እንደሚገናኙና እንደሚያበቁ የሚል ነው። በዳንኤል ውስጥ የሚገኘውና ከሮም ትንቢታዊ ጉዳይ ጋር የተመሠረተው የትንቢታዊ ታሪክ “ራእይ” (châzôn) በመላው መጽሐፍ ቅዱስ ያለውን የትንቢታዊ ታሪክ ራእይ ይወክላል። የመጽሐፍ ቅዱስ መጻሕፍት ሁሉ በራእይ መጽሐፍ ውስጥ ይገናኛሉ እና ያበቃሉ፤ እግዚአብሔርም ፈጽሞ ራሱን አይቃረንም። ፈጽሞ! እንዲህ አድርጎ እንዳደረገ የምታስቡ ከሆነ፤ የሆነ ነገር በስህተት እየተረዳችሁ ነው። ያው ተመሳሳይ የዕብራይስጥ ቃል (châzôn) በምሳሌ መጽሐፍም “ራእይ” ተብሎ ተተርጉሟል።

ራእይ ባለመኖሩ ሕዝቡ ይጠፋል፤ ሕጉን የሚጠብቅ ግን ብፁዕ ነው። ምሳሌ 29፡18።

ይህ ስለ ጥቅሱ ሊታሰብ የሚገባው የመጀመሪያው ነጥብ ነው። ሮምን በተሳሳተ መልኩ ብንረዳ፤ የትንቢታዊ ታሪክን ራእይ መመሥረት አንችልም። ያ እውነታ በመሠረታዊነት በታሪክ ሁሉ ውስጥ የሮምን ትንቢታዊ ርእስ ጉዳይ ለማጥፋት ሐሰተኛ ሥነ መለኮትን ያስገቡ የኢየሱሳውያንና የሌሎች ጥረቶች ምንነትን ይገልጻል። ስለ ሮም መሠረታዊ ግንዛቤ ስናስብ፤ ይህን በአእምሮአችን ልንይዝ ይገባል።

“በቃሉ ግንዛቤያቸው ውስጥ የሚደናገሩ ሰዎች፤ የፀረ ክርስቶስን ትርጉም ማየት የማይችሉ ሰዎች፤ እርግጠኛ በፀረ ክርስቶስ ወገን ራሳቸውን ያቆማሉ። እኛ ከዓለም ጋር ለመዋሃድ የሚሆን ጊዜ አሁን የለም። ዳንኤል በዕጣውና በስፍራው ቆሞአል። የዳንኤልና የዮሐንስ ትንቢቶች ሊገቡ ይገባል። እርስ በርሳቸው ይተረጉማሉ። ለዓለም ሁሉም ሊያስተውሉት የሚገባ እውነቶችን ይሰጣሉ። እነዚህ ትንቢቶች በዓለም ውስጥ ምስክር ሊሆኑ ናቸው። በእነዚህ የመጨረሻ ቀኖች ፍጻሜአቸው በኩል ራሳቸውን ያብራራሉ።” Kress Collection, 105.

የክርስቶስን ተቃዋሚ (ሮም) ትርጉም ማየት ካልቻላችሁ ከሮም ጋር ትቀላቀላላችሁ፤ ይህም ማስጠንቀቂያ የተቀመጠው የዳንኤልንና የራእይን መጻሕፍት ማስተዋል መቻል ወይም አለመቻል በሚለው አውድ ውስጥ ነው። ሚሊራውያን አድቬንቲዝም የሚመሠረትበትን መሠረታዊ ግንዛቤ በሮም ለየታቸው ላይ ሠሩ። ሮም በሁለት አጥፊ ኃይሎች እንደተወከለ ያውቁ ነበር፤ ሁለቱም የሮም ዘመናዊ ደረጃዎች እንደነበሩ ያስተውሉ ነበር፤ ነገር ግን ሮም በራእይ መጽሐፍ እንደተወከለው ሦስት-እጥፍ ኅብረት መሆኑን ለማየት በታሪክ ውስጥ ያሉበት ስፍራ አልደረሰም ነበር። ስለዚህ ዳንኤል በሚሊራውያን የተወከለው መሠረት ነው፤ ራእይም በFuture for America የተወከለችው የማዕዘን ድንጋይ ናት። ከዳንኤል አሥራ አንድ ቁጥር አሥራ አራት ልንለይ የምንፈልገው ሌላ ነጥብ አለ።

ሚሊርና አቅኚዎቹ የናቡከደነፆር ሕልም ምስል የባቢሎን፤ የሜዶ-ፋርስ፤ የግሪክ እና የሮም አራቱን መንግሥታት እንደሚወክል ተረድተው ነበር። የአራተኛውን መንግሥት ከዚያ በላይ ማየት አልቻሉም፤ ምክንያቱም የጳጳሳዊት ሮም የሮም ብቻ ሁለተኛ ደረጃ እንደሆነች እና ስለዚህም አራተኛው መንግሥት በ1798 እንዳበቃ ተረድተው ነበር። ከታሪክ አቋማቸው አንጻር የቀረው ብቸኛ ትንቢታዊ ምልክት ከተራራው የተቈረጠችው ዐለት የምስሉን እግሮች የምትመታበት የክርስቶስ ዳግም ምጽአት ብቻ ነበር። ሚሊራውያን በአሕዛብ ሮምና በጳጳሳዊት ሮም መካከል ያሉትን ትንቢታዊ ልዩነቶች አውቀው ነበር፤ ነገር ግን 1798ን ከክርስቶስ ምጽአት ጋር ለማመሳሰል በተገደዱ ምክንያት ከአራት መንግሥታት በላይ ማየት አልቻሉም።

«እግዚአብሔር የተቀደሰው ሥራ በብረቱ ከሸክላ ጭቃ ጋር ተደባልቆ በነበረው የምስሉ እግሮች የሚወከልበት ጊዜ ደርሶናል። እግዚአብሔር ሕዝብ አለው፤ የተመረጠ ሕዝብ፤ መለየት የሚችሉበት አስተዋይነታቸው መቀደስ ያለበት፤ በመሠረቱም ላይ እንጨትና ሣርና ገለባ በመክሰስ ራሳቸውን ያልተቀደሱ ማድረግ የማይገባቸው። ለእግዚአብሔር ትእዛዛት ታማኝ የሆነ ነፍስ ሁሉ የእምነታችን ልዩ

መለያ ሰባተኛው ቀን ሰንበት መሆኑን ታያለች። መንግሥት ሰንበትን እግዚአብሔር እንዳዘዘው ቢያከብር፤ በእግዚአብሔር ኃይል ይቆማል፤ አንድ ጊዜም ለቅዱሳን የተሰጠውን እምነት ይከላከላል። ነገር ግን የመንግሥት ሰዎች ሐሰተኛውን ሰንበት ይደግፋሉ፤ የሃይማኖታቸውንም እምነት ከዚህ የጳጳሳዊነት ልጅ አከባባይ ጋር ይደባልቃሉ፤ ጌታ ቀድሶና ባርኮ ሰው ቅዱስ አድርጎ እንዲጠብቀው፤ በእርሱና በሕዝቡም መካከል ለሺህ ትውልድ ምልክት አድርጎ ከለየው ሰንበት በላይ በማኖር። የቤተ ክርስቲያን ተንኮልና የመንግሥት ፖለቲካ መደባለቅ በብረቱና በሸክላው ይወከላል። ይህ ኅብረት የቤተ ክርስቲያናትን ኃይል ሁሉ እያዳከመ ነው። ቤተ ክርስቲያንን በመንግሥት ኃይል መልበስ ክፉ ውጤት ያመጣል። ሰዎች እግዚአብሔር የሚታገሡቸውን ድንበር ማለፍ አለቃቸው። ኃይላቸውን በፖለቲካ ላይ አውለዋል፤ ከጳጳሳዊነትም ጋር ተባብረዋል። ነገር ግን እግዚአብሔር ሕጉን ዋጋ የሌለው ያደረጉትን የሚቀጣበት ጊዜ ይመጣል፤ ክፉ ሥራቸውም በራሳቸው ላይ ይመለሳል።» ሰባተኛው ቀን አድጌንቲስት የመጽሐፍ ቅዱስ አስተያየት፣ ጥራዝ 4፣ 1168።

ራዕይ አሥራ ሰባት የመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት መንግሥታትን ለመለየት የሚሰጠው የመጨረሻው መለያ ነው፤ እርሱም ሰባት መንግሥታት እንደ ወደቁ እና ስምንተኛው መንግሥት የዘመናዊቱ ሮም ሶስት-እጥፍ ኅብረት እንደሆነ ይለያል። የመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት መንግሥታት የመጀመሪያው ማጣቀሻ ዳንኤል ምዕራፍ ሁለት ከሆነ፤ እና በእርግጥም እንዲሁ ነው፤ እንግዲህ የመጨረሻው ማጣቀሻ በመጀመሪያው ማጣቀሻ ሊብራራ ይገባል። በዳንኤል ምዕራፍ ሁለት ያሉት አራቱ መንግሥታት በራዕይ አሥራ ሰባት ካሉት ስምንት መንግሥታት ጋር እንዴት ሊስማሙ ይችላሉ?

ስለዚህ እየቀጠልን ስንሄድ ይህን አስታውሱ፤ ሚሊራውያን ከራሳቸው ታሪክ በላይ ያሉትን ትንቢታዊ ክንውኖች ማየት አልቻሉም። እነርሱ የተረዱትና ያወጁት መልእክት የትንቢታዊ ታሪክ ቀጣዩ ምልክት የክርስቶስ ሁለተኛ ምጽአት መሆኑን ይገልጽ ነበር። ነገር ግን ራዕይ የትንቢታዊ ታሪክን የሚያቆም ምልክት እንደሆነች ሮምን ስለ ሚሊራውያን ግንዛቤ፤ እንዲሁም ዳንኤል ምዕራፍ ሁለት ሁለቱም የሚሊራውያን መሠረታዊ እውነቶች ከሆኑ፤ ይህ ከራዕይ ምዕራፍ አሥራ ሰባት ያሉት ስምንቱ መንግሥታት ጋር እንዴት ሊስማማ ይችላል?

የዳንኤል ሁለት ምስል መሠረታዊ መሆኑን ስለምትጠራጠሩ ከሆነ፤ ማድረግ የሚገባችሁ የ1843 እና የ1850 የአቅኚዎች ሰንጠረዦችን መመልከት ብቻ ነው። ሁለቱም በላያቸው የዳንኤል ሁለት ምስል ተስሎባቸዋል። እንደዚሁም እጅግ ጠቃሚ የሆነው ነገር፤ ኤለን ዋይት ሁለቱም ሰንጠረዦች በእግዚአብሔር መመሪያ እና በእርሱ እቅድ እንደተዘጋጁ መግለጹ ነው።

«የ1843 ሰንጠረዥ በጌታ እጅ እንደተመራ አይቻለሁ፤ እንዲሁም መለውጥ እንደማይገባው፤ ቁጥሮቹም እርሱ እንደፈለገው እንደነበሩ፤ እጁም በአንዳንድ ቁጥሮች ላይ ነበረ እና ስህተትን ሸፍኖ ነበር፤ ስለዚህ እጁ እስኪነሣ ድረስ ማንም ሊያየው አልቻለም።» Early Writings, 74, 75.

ስለ 1850 ገበታ እንዲህ አለች፡-

“እግዚአብሔር በወንድም ኒኮልስ የተዘጋጀውን ሰንጠረዥ በማታተሙ ውስጥ እንዳለ አየሁ። ስለዚህ ሰንጠረዥ በመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት እንዳለ አየሁ፤ ይህም ሰንጠረዥ ለእግዚአብሔር ሕዝብ የተዘጋጀ ከሆነ፤ ለአንዱ የበቃ ከሆነ ለሌላውም የበቃ ነው፤ አንዱም በትልቅ መጠን አዲስ ሰንጠረዥ እንዲሠራለት ካስፈለገው፤ ሁሉም እንዲሁ በእኩል መጠን ያስፈልጋቸዋል።” Manuscript Releases, volume 13, 359.

ከዓለም የመጣ አንድ ጥንታዊ ምሳሌ፡ “ስሕተት ብዙ መንገዶች አሉት፤ እውነት ግን አንድ ብቻ ነው” ይላል። በራዕይ ምዕራፍ አሥራ ሰባት የተጠቀሰችው ዘመናዊት ሮም ከሰባቱ የሆነችው ስምንተኛው ራስ መሆኗን ሰዎች እንዳያውቁ ለመከልከል የተጠቀሙባቸው የተለያዩ ብዙ ስሕተቶች አሉ። ከእነዚያ ስሕተቶች አንዱ፤

የአድቪንቲዝም ነገረ መለኮት ምሁራን የሚጠቀሙበት፣ የታሪክ መንግሥታትን በተሰሳተ መልኩ ማቅረብ ነው። እኔ እዚህ ላይ የማመለከተው የመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት መንግሥታትን አይደለም፤ እነዚህ ሁለት የተለያዩ መለያዎች ናቸው። የመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት መንግሥታት መጀመሪያ ጊዜ በተጠቀሱበት በዳንኤል ምዕራፍ ሁለት ላይ ይመሠረታሉ፤ ነገር ግን ከባቢሎን በፊት የነበሩ የታሪክ መንግሥታት ነበሩ። ኤሊን ዋይት የታሪክ መንግሥታት እነማን እንደነበሩ በግልጽ ትለያለች፤ ነገር ግን የአድቪንቲዝም ነገረ መለኮት ምሁራን በመንፈስ የተነሣውን ምስክርነት ችላ ብለው፣ ሮም ሁልጊዜ ስምንተኛ ሆና ከሰባቱ መሆኗን የሚያጨልም የታሪክ መንግሥታት ቅደም ተከተል ይፈጥራሉ። ሆኖም ራእዩን የሚመሠርተው ሮም ናት።

የአድቪንቲዝምና የክዱ ፕሮቴስታንትነት ሥነ-መለኮት ባለሙያዎች የታሪክ መንግሥታት ግብፅ፣ አሶር፣ ባቢሎን፣ ሜዶ-ፋርስ፣ ግሪክ፣ ሮም እና ከዚያ በኋላ ያሉት እንደሆኑ ያቀርባሉ። እህት ዋይት ግን እነርሱ ለመተው የመረጡት ሶስተኛ የታሪክ መንግሥት እንዳለ ታሳውቀናለች። ያን መንግሥት እየተዉ ነውን፣ ወይስ የትንቢት መንፈስን እየተዉ ነው? ሁለቱንም።

“በየተመደበላቸው ዘመንና ስፍራ አንዱ ከሌላው በኋላ የተዋረዱ መንግሥታት ታሪክ፣ እነርሱ ራሳቸው ትርጉሙን ያለውቁትን እውነት ሳያውቁ ምስክሮች ሆነው ሲነግሩ ወደ እኛ ይናገራል። ለዛሬ ያለ እያንዳንዱ ሕዝብና እያንዳንዱ ግለሰብ እግዚአብሔር በታላቁ ዕቅዱ ውስጥ ስፍራ መድበለታል። ዛሬ ሰዎችና መንግሥታት ስህተት በማያደርግ በእርሱ እጅ ያለው መወርወሪያ ገመድ እየተለኩ ናቸው። ሁሉም በራሳቸው ምርጫ ዕድላቸውን እየወሰኑ ናቸው፤ እግዚአብሔርም ዓላማዎቹን ለማስፈጸም ሁሉን እየተቆጣጠረ ነው።”

ታላቁ “እኔ ነኝ” በቃሉ ውስጥ ያስረዳው ታሪክ፣ በትንቢታዊው ሰንሰለት ውስጥ ክፍልን ከክፍል ጋር እያገናኘ፣ ከቀድሞው ዘላለም እስከ ወደፊቱ ዘላለም ድረስ፣ ዛሬ በዘመናት ሰልፍ ውስጥ የት እንዳለን እና በሚመጣው ዘመን ምን ሊጠበቅ እንደሚችል ይነግረናል። ትንቢት እስከ አሁኑ ጊዜ ድረስ ይሆናል ብሎ አስቀድሞ የተናገረው ሁሉ በታሪክ ገጾች ላይ ተከትሎ ታይቷል፤ እኛም ገና ወደፊት የሚመጣው ሁሉ በየሥርዓቱ እንደሚፈጸም እርግጠኞች ልንሆን እንችላለን።

“የምድር ላይ ያሉ መንግሥታት ሁሉ የመጨረሻ ውድቀት በእውነት ቃል ውስጥ ግልጽ በሆነ ሁኔታ አስቀድሞ ተነግሮአል። በእስራኤል የመጨረሻው ንጉሥ ላይ ከእግዚአብሔር የፍርድ ቃል በተነገረበት ጊዜ በተነገረው ትንቢት ውስጥ ይህ መልእክት ተሰጥቶአል፤ ‘ጌታ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፤ ቀሚሱን አውልቅ፡ ዘውዱንም አውጣ፤ ... ዝቅ ያለውን ከፍ አድርግ፡ ከፍ ያለውንም ዝቅ አድርግ። እኔ እገለብጠዋለሁ፡ እገለብጠዋለሁ፡ እገለብጠዋለሁ፤ የእርሱም መብት የሆነው እስኪመጣ ድረስ ከዚያ በኋላ አይሆንም፤ እኔም እርሱን እሰጠዋለሁ።’ ሕዝቅኤል 21፡26, 27።”

“ከእስራኤል የተወገደው ዘውድ በተከታታይ ወደ ባቢሎን፣ ሜዶ-ፋርስ፣ ግሪክ፣ እና ሮም መንግሥታት ተላለፈ። እግዚአብሔርም እንዲህ ይላል፤ ‘የመብቱ የሆነው እስኪመጣ ድረስ ይህ ከእንግዲህ አይኖርም፤ እኔም እርሱን እሰጠዋለሁ።’”

“ያ ጊዜ ቀርቦአል። ዛሬ የዘመኑ ምልክቶች እኛ በታላላቅና በጽኑ ክብደት ያላቸው ክስተቶች መግቢያ ላይ እንደቆምን ያውጃሉ። በዓለማችን ያለው ሁሉ በመናወጥ ላይ ነው። በፊታችን የሚፈጸም ያለው ከመምጣቱ በፊት የሚከሰቱትን ክስተቶች ስለ አዳኝ ትንቢት ነው፤ ‘ጦርነቶችንና የጦርነት ወሬዎችን ትሰማላችሁ.... ሕዝብ በሕዝብ ላይ ይነሣል፤ መንግሥትም በመንግሥት ላይ፤ ራብና ቸነፈር ይሆናል፤ በብዙ ስፍራዎችም ምድር መንቀጥቀጥ ይሆናል።’ ማቴዎስ 24፡6, 7።

“የአሁኑ ዘመን ለሕያዋን ሁሉ ከመጠን ያለፈ ጥልቅ ፍላጎት የሚያነሣ ዘመን ነው። ገዢዎችና የመንግሥት ሰዎች፣ የእምነትና የሥልጣን ቦታ የያዙ ሰዎች፣ ከክፍል ሁሉ የሆኑ አስተዋዮች ወንዶችና ሴቶች፣ ትኩረታቸውን በዙሪያችን በሚከናወኑት ክስተቶች ላይ አቀንቅነዋል። በአሕዛብ መካከል ያሉትን

የተጨነቁና ዕረፍት የሌላቸው ግንኙነቶች እየተመለከቱ ነው። በምድር ላይ ባለው እያንዳንዱ ነገር ላይ እየተጨነ ያለውን የጽኑ ንግድ ይመለከታሉ፤ እንዲሁም ታላቅና ወሳኝ የሆነ ነገር ሊፈጸም እንደቀረበ ያውቃሉ—ዓለም እጅግ አስደናቂ ቀውስ በደጅ ላይ እንዳለች።”

“መላእክት አሁን የግጭትን ነፋሳት እየከለከሉ ነው። ይህም ዓለም ስለሚመጣባት ጥፋት እስክትጠነቀቅ ድረስ እንዳይነፍሱ ነው፤ ነገር ግን በምድር ላይ ሊፈነዳ የተዘጋጀ ማዕበል እየተሰበሰበ ነው፤ እግዚአብሔርም መላእክቱን ነፋሳቱን እንዲለቁ ባዘዘ ጊዜ፣ ማንኛውም ብዕር ሊስለው የማይችል እንዲህ ያለ የግጭት ትዕይንት ይሆናል።”

“መጽሐፍ ቅዱስ፣ እና መጽሐፍ ቅዱስ ብቻ፣ ስለ እነዚህ ነገሮች ትክክለኛ አመለካከት ይሰጣል። በዚህ ውስጥ በዓለማችን ታሪክ ያሉት ታላላቅ የመጨረሻ ትዕይንቶች ተገልጦታል፤ እነዚህም ክስተቶች አስቀድመው ጥላቸውን እየጣሉ ነው። የመቅረባቸውም ድምፅ ምድርን እንድትንቀጠቀጥና የሰዎችም ልብ በፍርሃት እንዲዝል አድርጎታል።” Education, 178–180.

ይህ ክፍል ለዘመናችን እጅግ ብዙ ብርሃን ይዟል፤ ነገር ግን ልጠቁመው የምፈልገው ነገር ሲስተር ዋይት ከባቢሎን በፊት የነበረው የታሪክ መንግሥት አሰር ሳይሆን እስራኤል መሆኑን በግልጽ መለየቷ ነው። በሥነ-መለኮት ምሁራን የሚጠቀሙባቸው የታሪክ መንግሥታት በንጉሥ ሰሎሞን ዘመን የተመሠረተውን ታይልና ክብር ምንም እንኳን ቢኖር፣ እንዲሁም የእስራኤል አክሊል ወደ ባቢሎን እንደተላለፈ በሕዝቅኤልና በኤለን ዋይት አማካይነት የመንፈስ መሪ ቀጥተኛ ምስክርነት ቢኖርም፣ እስራኤልን እንደ የታሪክ መንግሥት ይተዋሉ።

በመንፈስ ተነሣሽ የተሰጠውን አስተያየት በታሪክ መንግሥታት ላይ ብናመለክት፣ እስራኤል በእነዚያ መንግሥታት መካከል ሊቈጠር እንደሚገባ እናገኛለን። እስራኤል፣ አሦር እና ግብፅ በመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት ውስጥ የመጀመሪያው መንግሥት ከነበረችው ባቢሎን በፊት የነበሩ የታሪክ መንግሥታት ናቸው። ስለዚህ፣ የ“ታሪክ” አራተኛው መንግሥት ባቢሎን ነበረች፣ አምስተኛው ሜዶ-ፋርስ ነበረ፣ ስድስተኛው ግሪክ ነበረ፣ ሰባተኛው አረማዊት ሮም ነበረች፣ ስምንተኛውም የጳጳሳዊት ሮም ነበረች፤ እርስዋም የአረማዊት ሮምን ሁለተኛ ደረጃ ስለምትወክል ከሰባቱ ናት። ከታሪክ መንግሥታት ጋር በሚቈጠርበት ጊዜ፣ የጳጳሳዊት ሮም ስምንተኛ ናት፣ ከሰባቱም ናት።

በዳንኤል ሰባት ውስጥ የመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት መንግሥታት በአውሬዎች ተወክለው ቀርበዋል። ባቢሎን በአንበሳ ተወክላለች፣ ከእርሷም በኋላ የሜዶንና የፋርስ መንግሥት በድብ ተመስሎ መጣ። ሦስተኛው ግሪክ ሲሆን በነብር ተወክሎ ታየ፤ ከዚያም በኋላ ሮም “የሚያስፈራና የሚያስደንግጥ” እንስሳ ሆና ታየች፣ እርሱም “የብረት ጥርሶች” ነበሩት። ያ አስፈሪ እንስሳ፣ ከዳንኤል ሁለት ምስል ጋር በመስማማት፣ የመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት አራተኛው መንግሥት የሆነችውን ሮምን ይወክላል።

ሚለራውያን አራተኛውን መንግሥት ሮም መሆኑን ተረድተው ነበር፤ ስለዚህም የአስፈሪውን አውሬ ባሕርይ በዚሁ መሠረት ተረድተው፣ የአውሬውን ትንቢታዊ ባሕርያት ሁሉ በቀላሉ በአራተኛው መንግሥት ላይ አዋጁ። በዚያ ክፍል ውስጥ በአረማዊቱ ሮምና በጳጳሳዊቱ ሮም መካከል ያለውን ልዩነት አይተው ነበር፤ ነገር ግን አምስተኛ የመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት መንግሥት ማየት አልቻሉም፣ ምክንያቱም በትክክል የተጠቀሙት በመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት የተጠቀሱትን መንግሥታት የመጀመሪያ መጠቀም እንደ ማጣቀሻቸው ነበር። ነገር ግን በዚያ ክፍል ውስጥ በሁለቱ ሮሞች መካከል ያለው ልዩነት አለ፤ ይህም በሁለቱ ሮሞች መካከል ያለውን ልዩነት ሁለት መንግሥታትን እንደሚወክል እንድንመለከት ያስችለናል። ነገር ግን እኛ እየመረመርነው ያለው ነጥብ ይህ አይደለም።

እርሱም እንዲህ አለ፤ አራተኛው አውሬ በምድር ላይ የሚሆን አራተኛው መንግሥት ነው፤ እርሱም ከመንግሥታት ሁሉ የተለየ ይሆናል፣ ምድርንም ሁሉ ይውጣታል፣ ይረግጣታልም፣ ይቀጠቅጣታልም።

ከዚህም መንግሥት የሚወጡት አሥሩ ቀንዶች የሚነሡ አሥር ነገሥታት ናቸው፤ ከእነርሱም በኋላ ሌላ ይነሳል፤ እርሱም ከፊተኞቹ የተለየ ይሆናል፤ ሦስት ነገሥታትንም ያዋርዳል። በልዑልም ላይ ታላላቅ ቃላትን ይናገራል፤ የልዑልንም ቅዱሳን ያስጨንቃል፤ ዘመናትንና ሕግንም ለመለወጥ ያስባል፤ ለአንድ ዘመንና ለሁለት ዘመናት እና ለእኩሌታ ዘመንም በእጁ ውስጥ ይሰጣሉ። ፍርድ ግን ይቀመጣል፤ ግዛቱንም እስከ ፍጻሜው ድረስ እንዲጠፋና እንዲወድም ከእርሱ ይወስዱታል። ዳንኤል 7፡23-26።

በዳንኤል ሁለት ያለው አራተኛው መንግሥት ሮም ነው። አሥሩ ቀንዶች የአረማዊቷን ሮም መንግሥት የሚወክሉ አሥር አሕዛብን ይወክላሉ፤ በ538 ጳጳሳዊቷ ሮም ዓለምን ከመቆጣጠሯ በፊትም ከእነዚያ መንግሥታት ሦስቱ ይወገዱ ወይም ይነቀሉ ነበር። ከዚያም በቁጥር ስምንት ያለው፤ “እንደ ሰው ዓይኖች ያሉት ዓይኖችና ትልቅ ነገር የሚናገር አፍ” ያለው “ትንሹ” “ቀንድ” ይነሣ ነበር። በአራተኛው መንግሥት ውስጥ አሥር ቀንዶች ካሉን፤ እና “ትንሹ ቀንድ” እነዚያን ሦስት ቀንዶች እንዲተካ ሲባል ሦስቱ ከተወገዱ፤ ሰባት ቀንዶች ይቀራሉ፤ ትንሹም ቀንድ ስምንተኛው ነው፤ ምክንያቱም ሮም ሁልጊዜ ስምንተኛ ሆና ትወጣለችና ከሰባቱም ናት። በዚህ ምዕራፍ ስለ ሮም በሁለቱ ዘመኖቿ ብዙ ብርሃን አለ፤ ነገር ግን እኛ በዚህ ስፍራ በትንቢትም ሆነ በታሪክ ሮም ስምንተኛ ሆና እንደምትወጣና ከሰባቱም እንደሆነች ሁለተኛ ምስክርነት ብቻ እየሰጠን ነው።

በስምንተኛው ምዕራፍ ውስጥ የሰባተኛው ምዕራፍ ማስፋፋት እናገኛለን። ይህ ምዕራፍ እንደገና የመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት መንግሥታትን ይለያል፤ ነገር ግን ዳንኤል የስምንተኛውን ምዕራፍ ራዕይ በተቀበለ ጊዜ የባቢሎን መጨረሻ በጣም ቅርብ ስለነበረ፤ የመጀመሪያውን መንግሥት የባቢሎንን ይተዋል። በዚህ ምዕራፍ ሜዶ-ፋርስ ሁለት ቀንዶች ባሉት አውራ በግ ይወከላል። ግሪክ አንድ ቀንድ ባለው ፍየል ይወከላል፤ ያ ቀንድም ተሰብሮ ከተሰበረው ቀንድ አራት ቀንዶችን ያፈራል። ከዚያም “ትንሹ ቀንድ” ከግሪክ በኋላ ይከተላል፤ እና እንደገናም ይህ ትንሹ ቀንድ ሮምን ይወከላል። ሮም በቀጥታ ከግሪክ ኢምፓየር የወረሰች ባትሆንም፤ ይህ ክፍል ትንሹን ቀንድ የመጀመሪያው ቀንድ—ታላቁን እስክንድር የሚወክል—ከተሰበረ በኋላ በግሪክ መንግሥት ውስጥ ከተነሡት ከአራቱ ቀንዶች አንዱ ውስጥ እንደሚወጣ ያቀርባል። ሮም የግሪኮች ወራሽ አልነበረችም፤ ነገር ግን የዓለምን ድል ማድረግ ከግሪክ አካባቢ ጀመረች፤ በዚያ አቅጣጫም ከእነዚያ ከአራቱ ቀንዶች አንዱ ውስጥ ወጣች ሊባል ይችላል።

ስለዚህ በምዕራፍ ስምንት ውስጥ ለምዕራፍ ሰባት ሁለተኛ ምስክር እናገኛለን። ሜዶ-ፋርስ ሁለት ቀንዶች ነበሩት፤ ግሪክም አንድ ነበራት ከዚያም በኋላ አራት ተጨማሪ ቀንዶች ነበሩት። ትንሹ ቀንድ ከግሪክ ከአራቱ ቀንዶች አንዱ ስለወጣ፤ ይህ ሮም ከመምጣቷ በፊት ሰባት ቀንዶች እንዳሉ ያሳያል። ሁለት ሲደመር አንድ ሲደመር አራት ሰባት ይሆናል፤ ከዚያም ሮም፤ ትንሹ ቀንድ፤ ስምንተኛው ነው እርሱም ከሰባቱ ነው። ሮም ከግሪክ ቀንዶች አንዱ እንደምትወጣ የሚያመለክተው በዚህ ክፍል ያለው መግለጫ፤ ሚሊርና ከእርሱ ጋር የሠሩ ባልደረቦቹ በታሪካቸው ውስጥ ሊጋፈጡት ከነበረባቸው ከታላላቅ ትንቢታዊ ክርክሮች አንዱ መሆኑን ማስተዋል ይገባል።

የዚያ ታሪክ ፕሮቴስታንቶች የሮም ትንሹ ቀንድ ሮም ሊሆን አይችልም ብለው ጽኑ፤ ምክንያቱም ትንቢቱ ትንሹ ቀንድ ከአራቱ የግሪክ ቀንዶች ከአንዱ እንደወጣ ያሳያል። ስለዚህ ትንሹ ቀንድ አንቲዮኮስ ኤጲፋነስን ይወክላል ብለው አከራከሩ፤ እርሱም ከታላቁ አሌክሳንደር ሞት በኋላ መንግሥቱ ከተከፈለ በኋላ በታሪክ ውስጥ የቀጠሉት ከሰለውኪድ ነገሥታት አንዱ ነበር። በዚህ ጉዳይ ላይ የሚለራይት ታሪክ ክርክር እጅግ ታላቅ ነበር፤ ስለዚህ በ1843 ሰንጠረዥ ላይ ዳንኤል ትንሹን ቀንድ ከአራቱ የግሪክ ቀንዶች ከአንዱ እንደወጣ ስላየ፤ ስለዚህም ሮምን ሊያመለክት እንደማይችል፤ ምክንያቱም ሮም ከግሪክ የተወለደች አልነበረችም በሚለው መሠረት የቆመውን የፕሮቴስታንት ትምህርት የሚቃወም ክርክር ተካተተ። ይህ ክርክር በዳንኤል ውስጥ ሮም የተለየችባቸውን ሁሉንም ክፍሎች ነካ። የፕሮቴስታንቶች አቋም በዳንኤል 11 ቁጥር 14 ያለው “የሕዝብ ዘራፊዎች” አንቲዮኮስ ኤጲፋነስ መሆን እንዳለበት ያካትት ነበር። ስለዚህ ሚሊራይቶቹ፤ እህት

ዋይት “በጌታ እጅ የተመራ ነበር እና ሊለወጥ አይገባውም” ብላ በለየችው ሰንጠረዥ ላይ፣ እርሱ ያ አራተኛው መንግሥት ሊሆን ያልቻለበትን ምክንያት የሚያመለክት ማጣቀሻ ለአንቲዮኮስ ኤጲፋነስ አካተቱ። ሮም የትንቢታዊ ታሪክን ራዕይ ታቆማለችን፣ ወይስ ክርስቶስ ከመወለዱ ከመቶ ዓመት በላይ በፊት የሞተ አንድ ሰለውኪድ ንጉሥ በመስቀሉ ጊዜ በክርስቶስ ላይ የቆመውን ኃይል ይወክላል?

ሊቀርብ የሚችለው ጥያቄ ይህ ነው፤ ሮም የግሪክ ቀጥተኛ ወራሽ ካልነበረች፣ ዳንኤል ሮም ከአንዱ የግሪክ ቀንዶች ሲወጣ ለምን ታየው? መልሱ ይህ ነው፤ የሮም ወደ ኃይል መነሣት መጀመሪያዋን የጀመረችው ቀድሞ የግሪክ ግዛት በነበረው ክልል ውስጥ ነበር፤ ነገር ግን ትንቢቱ ይህን ያለ ውዥንብር እንዲፈቅድ በእንዲህ ያለ መልኩ ለምን ተቀረጸ?

ከሮም መነሣት የጀመረበትን ስፍራ መመልከት ከሚኖረው አስፈላጊነት በላይ፣ ቢያንስ አንድ መልስ ይህ ነው፤ ሮም ሁልጊዜ ስምንተኛ ሆና እንዲታይ እና ከሰባቱም አንዲት እንደሆነች የሚገልጠው እንቅስቃሴ፣ ሮም ከግሪክ ግዛት ጋር በመያያዝ መፍትሔውን ያገኛል፤ ይህም እንቅስቃሴ ሮም ከሰባቱ መሆኗን የሚያመለክተውን ነጥብ እንዲጠብቅ ነው። ያ እንቅስቃሴ እንዲያውም እስከዚያ ድረስ አስፈላጊ ነው፤ ሆኖም ሚሊራውያን ከታሪካቸው አቋም አንጻር ያንን ጽንሰ-ሐሳብ በፍጹም ሊረዱት አልቻሉም ነበር። በ1843 ቻርት ላይ ብቻ ሳይሆን በ1850 ቻርት ላይም ያሉ ሁሉም ማጣቀሻዎች በእግዚአብሔር የትንቢት ቃል ውስጥ በቀጥታ የተነገሩ ጉዳዮችን የሚያሳዩ ምስሎች መሆናቸው፣ ከዚህ በስተቀር ክርስቶስን የተቃወመው ኃይል አንጻቱን ኤፒፋኔስ እንዳልሆነ የሚያጽናናው አንዱ ማጣቀሻ ብቻ እንዳለ፣ ያ በቻርቱ ላይ መጨመሩን እጅግ ጉልህ ያደርገዋል። አድሼንቲዝም ከመሠረቶቻቸው በራቀ ጊዜ፣ ዛሬ ራሳቸውን የዳንኤል 11 ቁጥር 14 ኃይል ሮም ሳይሆን አንጻቱን ኤፒፋኔስ ነው ብለው ሲያስተምሩ ማግኘታቸው ምንኛ የሚያሳዝን ነው! አሁን ሚሊራውያን በ1843 ቻርት ላይ ያንን ክርክር በማሳየት እስከዚያ ድረስ በብርቱ የተቃወሙትን ነገር እነርሱ ራሳቸው እያስተማሩ ነው!

የታሪክ መንግሥታት ሮም ስምንተኛ እንደሚወጣ እና ከሰባቱም እንደሆነ ያመለክታሉ። በሰባተኛው ምዕራፍ “በልዑል ላይ ታላላቅ ቃላት” የሚናገረው “ትንሹ ቀንድ” ስምንተኛ ሆኖ ይወጣል፣ ከሰባቱም ነው። የስምንተኛው ምዕራፍ ቀንዶችም ሮም ስምንተኛ እንደሚወጣ እና ከሰባቱም እንደሆነ ያመለክታሉ።

በሚቀጥለው ጽሑፍ ውስጥ፣ በራዕይ ምዕራፍ አሥራ ሰባት እንደተወከለችው ዘመናዊቷ ሮም እንዴት ስምንተኛ ሆና ከሰባቱም እንደሆነች እንመለከታለን። ከዚያም ወደ ዳንኤል ምዕራፍ ሁለት ተመልሰን፣ የመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት መንግሥታት የመጀመሪያ ጥቅስ የሆኑት በዳንኤል ምዕራፍ ሁለት የተጠቀሱት አራቱ መንግሥታት ከራዕይ ምዕራፍ አሥራ ሰባት ስምንቱ መንግሥታት ጋር ለምን ተስማምተው እንደሚገኙ እንለያያለን።